

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 626 22 252, el. p. info@am.lt, <https://am.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai	2023- I 2023-09-08	Nr. Nr. 3-3201
--	-----------------------	-------------------

Kopija
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai
Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MAISTO ĮSTATYMO NR. VIII-1608 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2055(2)“ PROJEKTO PAKARTOTINIO DERINIMO

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija įvertino pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos maisto įstatymo Nr. VIII-1608 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2055(2)“ projektą ir pastabų pagal kompetenciją neturi.

Aplinkos viceministrė

Raminta Radavičienė

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MAISTO ĮSTATYMO NR. VIII-1608 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2055(2)“ PROJEKTO PAKARTOTINIO DERINIMO

From: Eitvydas Zurba <Eitvydas.Zurba@socmin.lt>

Sent: Thursday, September 14, 2023 2:47 PM

To: Nora Mikalauskaitė <Nora.Mikalauskaite@eimin.lt>

Subject: DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MAISTO ĮSTATYMO NR. VIII-1608 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2055(2)“ PROJEKTO PAKARTOTINIO DERINIMO

Laba diena,

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – SADM) išnagrinėjo derinti pateiktą [Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos maisto įstatymo Nr. VIII-1608 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2055\(2\)“](#) projektą (toliau – Projektas, TAIS Nr. 23-6620(2)). Informuojame, kad pasiūlymų ir pastabų Projektui neturime.

SADM dėl Projekto neteiks atskiros išvados.

Pagarbiai,

Eitvydas Zurba

Vyresnysis patarėjas

Teisėkūros grupė

+370 658 61202 | Eitvydas.Zurba@socmin.lt

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

A. Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius

socmin.lrv.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, <http://www.sam.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Lietuvos Respublikos ekonomikos
ir inovacijų ministerijai

2023-09-   Nr. (1.1.5Mr-411) 10-
Į 2023-09-08   Nr. 3-3201

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, pagal kompetenciją įvertinusi derinti pateiktą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos maisto įstatymo Nr. VIII-1608 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2055(2)“ projektą, informuoja, kad pastabų ir pasiūlymų neturi.

Viceministrė

Danguolė Jankauskienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų
ministerijai

2023- _____ Nr. _____
I 2023-09-08 _____ Nr. 3-3201

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MAISTO ĮSTATYMO NR. VIII-1608 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2055(2)“ PROJEKTO PAKARTOTINIO DERINIMO

Susipažinę su Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos parengtu ir pakartotinai pateiktu derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos maisto įstatymo Nr. VIII-1608 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2055(2)“ projektu, informuojame, kad pastabų ir pasiūlymų neturime.

Viceministras

Vytautas Abukauskas

Loreta Mačytė, tel. (8 5) 239 1282, el. p. loreta.macyte@zum.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir
inovacijų ministerijai

2023-09-   Nr.
Į 2023-09-08 Nr. (4.5-82 E)3-3201

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Pagal kompetenciją išnagrinėję pakartotinai derinimui pateiktą [Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos maisto įstatymo Nr. VIII-1608 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2055\(2\)“ projektą](#) (toliau – Nutarimo projektas), teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Nutarimo projektu formuluojama pozicija iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos maisto įstatymo Nr. VIII-1608 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-2055(2) (toliau – Įstatymo projektas) ir pasiūlyti Seimui jį tobulinti, atsižvelgiant į Nutarimo projekte pateikiamas pastabas ir pasiūlymus. Todėl Nutarimo projektu turėtų būti teikiami konkretūs siūlymai dėl Įstatymo projektu siūlomo teisinio reguliavimo (juo siūlomų teisinio reguliavimo priemonių) tikslinimo. Atsižvelgiant į tai, atitinkamai turi būti tikslinami:

1.1. Nutarimo projekto 2 punktas:

1.1.1. jame nurodant konkrečias reikšmingas sąlygas ir kriterijus dėl maisto rūšių (kas turima omenyje?), jo perdavimo laiko ir būdų, siūloma, kada pagal Įstatymo projektą turėtų būti teikiamas pasiūlymas labdaros ir (ar) paramos gavėjams, nurodomos siūlomos išimtys (situacijos), kada labdaros ir (ar) paramos gavėjai gali atsisakyti priimti siūlomą maistą, o maisto tvarkymo subjektai galėtų atsisakyti teikti pasiūlymą;

1.1.2. kadangi Nutarimo projekto 2 punktu siūloma papildyti Lietuvos Respublikos maisto įstatymą ir įtvirtinti maisto tvarkymo subjektų nustatomai prievolei įgyvendinti reikšmingas sąlygas ir kriterijus dėl maisto rūšių, jo perdavimo laiko ir būdų, taip pat nustatyti, kada turėtų būti teikiamas pasiūlymas labdaros ir (ar) paramos gavėjams, apibrėžtos išimtys (situacijos), kada labdaros ir (ar) paramos gavėjai gali atsisakyti priimti siūlomą maistą, o maisto tvarkymo subjektai galėtų atsisakyti teikti pasiūlymą, siūlytina dar kartą įvertinti, ar tai visi Įstatymo projektu įtvirtinamo siūlymo įgyvendinimo aspektai, kurie turi būti reglamentuoti (t. y. ar pateikiamas baigtinis sąrašas?). Svarstytina, ar neturėtų būti detaliau reglamentuojama, pvz., pasiūlymų teikimo terminai, maisto perdavimo tvarka ir pan. Be to, siekiant aiškaus ir detalaus teisinio reguliavimo, o taip pat Įstatymo projekto koncentruotumo, siūlytina įvertinti galimybę Nutarimo projektu teikti siūlymą papildyti Įstatymo projektą nuostata, jog Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato maisto, kuris neatitinka maisto srities ir kitų teisės aktų reikalavimų, tačiau yra saugus ir tinkamas vartoti, pasiūlymo neatlygintinai perduoti labdarai ir (ar) paramai tvarką ar pan., ir daugumą Nutarimo projekto 2 punktu siūlomo reguliavimo reglamentuoti jame. Kartu atkreiptinas dėmesys,

kad jei būtų numatomos išimtys iš Įstatymo projektu siūlomo reguliavimo, atsižvelgiant į teisės aktų hierarchiją, jos turėtų būti numatomos Įstatymo projektu, o ne įgyvendinamajame teisės akte

1.1.3. Nutarimo projektu teikiant siūlymus dėl Įstatymo projekto turėtų būti aiškiai nurodoma ir kokias jo nuostatas siūloma keisti, kokiomis struktūrinėmis dalimis siūloma papildyti keičiamą įstatymą, todėl pvz., Nutarimo projekto 2 punktu teikiamas siūlymas papildyti Įstatymo projektu keičiamą Maisto įstatymą, tačiau nenurodoma, kokiuose Maisto įstatymo straipsniuose, straipsnių dalyse ar jų punktuose tai siūloma nustatyti. Šiuo aspektu turėtų būti peržiūrėtas bei patikslintas visas Nutarimo projektas.

1.2. Nutarimo projekto 5 punktas, nurodant kaip konkrečiai siūloma tikslinti Įstatymo projektą įtraukiant Maisto įstatymo kitų nuostatų pakeitimus. Nutarimo projekto 5 punktu siūloma papildyti Maisto įstatymo 12² straipsnį nauja 7 dalimi ir joje nustatyti sankcijas, kurios galėtų apimti įspėjimą ir baudas, už siūlomu reguliavimu įtvirtintų reikalavimų nevykdymą, tačiau nėra nurodoma kada ir kokiais atvejais turėtų būti teikiami įspėjimai, o kada taikomos baudos, kokio dydžio baudos siūlomos įtvirtinti Maisto įstatyme už Įstatymo projektu siūlomo reguliavimo nesilaikymą. Taip pat, atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projekte nėra numatyta už kontrolę ir priežiūrą atsakinga institucija, Nutarimo projekto 5 punktu siūloma papildyti Įstatymo projektą nurodant, už Įstatymo projekte numatytų reikalavimų laikymosi kontrolę atsakinga institucija, tačiau konkreti institucija nėra nurodoma, t. y. nėra teikiamas siūlymas tikslinti Maisto įstatymą įgaliojant Vyriausybę skirti atsakingą instituciją ar pan.

1.3. Nutarimo projekto 6 punkto paskutinioji pastraipa, t. y. siūloma Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme numatyti atsakomybę už reikalavimo parengti ir paskelbti maisto atliekų susidarymo prevencijos planą ir plano įgyvendinimo ataskaitą nevykdymą, tačiau nenurodoma, kokiais atvejais didelę rinkos galią turinčioms mažmeninės prekybos įmonėms būtų teikiamas įspėjimas, koks terminas galėtų būti nustatytas pažeidimams pašalinti, nors nurodoma, kad pažeidimo nepašalinus, skiriamos ekonominės sankcijos, tačiau nepateikiami siūlymai dėl konkrečių ekonominių sankcijų. Be to, naudojama vertinamojo pobūdžio formuluotė *protingas terminas* yra tikslintina, nes yra neaiški bei neapibrėžta.

1.4. Nutarimo projekto 9 punkto pirmoji pastraipa, nurodant konkrečią datą, kurią siūlomą, jog turėtų įsigaliooti Įstatymo projektas, ir šio punkto paskutinioji pastraipa – pateikiant siūlymą dėl konkrečios institucijos, kuri būtų atsakinga Įstatymo projekto įgyvendinamųjų teisės aktų parengimą (Vyriausybė? Ar tai galėtų būti Vyriausybės įgaliota institucija?).

2. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad Nutarimo projekte nenuosekliai vartojamos formuluotės kalbant apie tuos pačius subjektus, pvz., vartojama *maisto tvarkymo subjekto* formuluotė, tačiau sutinkamos ir *prekybininkų, mažmeninės prekybos subjektų, prekybos įmonių, maisto pramonės ir prekybos subjektų* formuluotės. Siekiant nuoseklumo ir aiškumo, Nutarimo projektas tikslintinas šias formuluotes suvienodinant. Be to, Nutarimo projekto 3 punktu teikiamas siūlymas *maisto tvarkymo subjekto* sąvoką patikslinti ir ją sieti su *didelę rinkos galią turinčia mažmeninės prekybos įmone* (kaip ji yra apibrėžiama Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje), todėl apskritai lieka neaišku, kodėl po to einančiose Nutarimo projekto nuostatose vartojamos kitokios formuluotės. Šiuo aspektu dėl nenuoseklumo įvertintinos ir Nutarimo projekto nuostatos, kuriose vartojamos formuluotės: *labdaros ir (ar) paramos gavėjai, labdaros ir (ar) paramos organizacijos, labdaros ir paramos organizacijos*. Pirma, Nutarimo projekto 1 punkto paskutiniojoje pastraipoje, 4 ir 10 punktuose

naudojama *labdaros ar paramos organizacijos* formuluotė, nors nei Įstatymo projekte, nei Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatyme ši sąvoka nėra apibrėžta. Siekiant aiškumo, siūlytina šią formuluotę tikslinti vadovaujantis Labdaros ir paramos įstatymo sąvokomis bei formuluotėmis, t. y. siūlome minėtą formuluotę keisti į *paramos gavėjus* (Labdaros ir paramos įstatymo 7 straipsnio 1 dalis). Antra, atkreiptinas dėmesys, jog Nutarimo projekto 4 punktu siūloma atsisakyti žodžių „labdaros ir (ar)“ ir vartoti formuluotę *paramos gavėjai*, todėl nuoseklu būtų tolimesniuose Nutarimo projekto punktuose šią formuluotę ir vartoti.

3. Kadangi lieka neaišku, kaip Nutarimo projekto 8 punktas susijęs su Įstatymo projektu bei jam Nutarimo projektu teikiamais siūlymais dėl jo tobulinimo, siūlome įvertinti galimybę atsisakyti Nutarimo projekto 8 punkto. Taip pat siūlome įvertinti galimybę atsisakyti ir Nutarimo projekto 10 punkto, nes jame minimas Lietuvos Respublikos maisto įstatymo Nr. VIII-1608 2 ir 4 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6(2) straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2890 kol kas nėra priimtas, taip pat Nutarimo projekto 10 punkte neteikiami siūlymai dėl Įstatymo projekto tobulinimo.

4. Teisės technikos ir redakcinės pastabos dėl Nutarimo projekto rengėjams perduotos darbo tvarka.

Teisingumo ministrė

Ewelina Dobrowolska

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Jogailos g. 14, LT-01116 Vilnius, tel. (8 5) 262 7797, faks. (8 5) 212 6492, el. p. taryba@kt.gov.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188668192

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų į 2023-09-08 Nr. 3-3201
ministerijai
El. p. kanc@eimin.lt

KONKURENCIJOS TARYBOS IŠVADA DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MAISTO ĮSTATYMO NR. VIII-1608 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2055(2)“ PROJEKTO

(1) Dėkojame už Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybai pateiktą derinimui Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos maisto įstatymo Nr. VIII-1608 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2055(2)“ projektą (toliau – **Projektas**)¹.

(2) Projektu siūloma taikyti reikalavimus dėl maisto nešvaistymo tik didelę rinkos galią turinčioms mažmeninės prekybos įmonėms, kaip jos yra apibrėžiamos Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje. Reikalavimų taikymas šioms įmonėms sukurs papildomas sąnaudas, kurių nepatirs jų konkurentės – mažmeninės prekybos įmonės, kurios neturi didelės rinkos galios vadovaujantis Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymu. Dėl to gali atsirasti konkurencijos sąlygų skirtumų atitinkamoje rinkoje veikiantiems ūkio subjektams.

(3) Vis dėlto konkurencijos sąlygų skirtumai gali būti nustatomi, jeigu tai daroma siekiant tam tikrų viešosios politikos tikslų ir jeigu konkurencija apribojama ne daugiau negu būtina atitinkamiems tikslams pasiekti. Reguliavimo tikslas šiuo atveju yra maisto švaistymo mažinimas, tačiau skirtingos konkurencijos sąlygos nesusijusios su šio tikslo siekimu, nes geriausiai šis tikslas būtų užtikrintas, jeigu reguliavimas būtų taikomas visoms be išimties mažmeninės prekybos įmonėms, nepriklausomai nuo jų dydžio. Taigi, skirtingos konkurencijos sąlygos atsirastų dėl kitų priežasčių, ir Projekto nuostatos suponuoja, kad jos sietinos su tikslu nesukurti pernelyg didelės administracinės naštos smulkiems ūkio subjektams.

(4) Diferencijuotas reguliavimas gali būti nustatomas atsižvelgiant į ūkio subjektų dydį ir jų administracinius pajėgumus įvykdyti tam tikrus valstybinio reguliavimo reikalavimus. Tačiau, Konkurencijos tarybos vertinimu, įstatymo projekto rengėjai turi atlikti poveikio konkurencijai vertinimą, jeigu dėl diferencijuoto reguliavimo skirtingi konkuruojantys subjektai patiria skirtingus kaštus. Konkurencijos įstatyme² yra nustatytas įpareigojimas teisės akto projekto rengėjui atlikti poveikio konkurencijai vertinimą, jeigu nustatomas reguliavimas padidina ar sumažina rinkoje veikiančių ūkio subjektų veiklos kaštus nustatydamas skirtingus reikalavimus atskiriems ūkio subjektams ar kitais būdais. Taigi, manome, kad į Projektą reikėtų įtraukti pasiūlymą įstatymo projekto rengėjams atlikti poveikio konkurencijai vertinimą.

(5) Poveikio konkurencijai vertinimas šiuo atveju turėtų atskleisti, ar siūlomi nevienodi reikalavimai ūkio subjektams tikrai atitinka jų pajėgumus tokių reikalavimų laikytis. Pavyzdžiui, poveikio konkurencijai vertinimas galėtų apimti tokių klausimų analizę: 1) ar negalėtų reguliavimo taikymo slenkstis būti žemesnis negu siūloma, siekiant apimti didesnę skaičių ūkio subjektų, atsižvelgiant į tai, kad Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymu

¹ Reg. Nr. TAIS 23-6620(2).

² 4¹ straipsnio 1 dalies 8 punkte.

sprendžiamos rinkos galios problemos, o Projekte nagrinėjamo reguliavimo reikalavimų vykdymo galimybės susijusios ne su rinkos galia, bet su administraciniais pajėgumais; 2) ar reikalavimų taikymo slenkstis nenulemtų tokių didelių papildomų kaštų kai kuriems ūkio subjektams, kad kiti ūkio subjektai, kurių administraciniai pajėgumai labai panašūs, įgytų reikšmingą konkurencinį pranašumą, konkurencija būtų reikšmingai apribota, ir dėl to galėtų padidėti kainos vartotojams.

(6) Jeigu Jums kiltų neaiškumų ar klausimų, maloniai prašome kreiptis į mūsų instituciją.

Pirmininkė

Jolanta Ivanauskienė

VALSTYBINĖ MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBA

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai

2023-09-   Nr. B6-(1.9 E)-
į 2023-09-08 Nr. (4.5-82 E) 3-3201

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MAISTO ĮSTATYMO NR. VIII-1608 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2055(2)“ PROJEKTO PAKARTOTINIO DERINIMO

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (toliau – VMVT) informuoja, kad išnagrinėjo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos maisto įstatymo Nr. VIII-1608 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2055(2)“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

VMVT pažymi, kad, suprasdama maisto švaistymo mastą ir siekdama prisidėti prie maisto švaistymo mažinimo tikslų, palaiko Maisto įstatymo Nr. VIII-1608 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekte (reg. Nr. XIVP-2055(2)) (toliau – Įstatymo projektas) numatytą pasiūlymą (reikalavimą) drausti maisto tvarkymo subjektams, kurių prekybos plotai yra didesni nei 400 kv. metrų, maistą išmesti, prieš tai nepasiūlius neatlygintinai perduoti labdaros ir (ar) paramos gavėjams, tačiau siūlo patikslinti Nutarimo projekto 1 punkte numatytą pasiūlymą papildyti Įstatymo projektą nuostatomis, susijusiomis su prievole sudaryti sutartis („Įstatymo projekte nustatyti įpareigojimą maisto tvarkymo subjektams sudaryti sutartis dėl neatlygintino tokio maisto perdavimo labdaros ir (ar) paramos gavėjams“).

VMVT nuomone, sutartiniai įmonių santykiai neturi būti reguliuojami Maisto įstatyme, nes jie nėra susiję su Maisto įstatymo paskirtimi, nurodyta 1 straipsnio 1 dalyje: „Šis įstatymas nustato pateikiamo į rinką maisto ir jo tvarkymo reikalavimus, valstybės institucijų ir visuomeninių vartotojų teisių gynimo organizacijų kompetenciją užtikrinant maisto saugą“. Maisto įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje nurodytas įstatymo tikslas yra užtikrinti, kad rinkai būtų tiekiamas teisės aktų nustatytus saugos reikalavimus atitinkantis maistas; maistas atitiktų tarptautinius laisvam prekių judėjimui keliamus reikalavimus; būtų skatinama ekologiškų žemės ūkio produktų gamyba, sveikesnė Lietuvos gyventojų mityba, gerinama su maistu ir mityba susijusi žmonių sveikata. Nutarimo projektu siūlomos nuostatos, susijusios su maisto švaistymo mažinimu ir maisto atliekų prevencija, nėra Maisto įstatymo reguliavimo sritis (tai nėra susiję su maisto sauga ar kokybe), o taip pat su šiame įstatyme nurodytų kompetentingų institucijų įgaliojimais, funkcijomis ir kompetencijomis. Jeigu Nutarimo projekto rengėjų nuomone, yra būtina reglamentuoti ir kontroliuoti sutartinius ūkio subjektų santykius, VMVT nuomone, svarstyтина Nutarimo projekte siūlomą reglamentavimą numatyti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme, kuriame nustatyti atliekų prevencijos ir tvarkymo reikalavimai, atliekų tvarkymo

sistemų organizavimo ir planavimo principai, reikalavimai atliekų turėtojams ir atliekų tvarkytojams, arba naujame specialiaame įstatyme.

Direktoriaus pavaduotojas,
pavaduojantis direktoriaus pavaduotoją,
atliekantį direktoriaus funkcijas

Deividas Kliučinskas

Ona Keblienė, tel. (8 5) 247 7851, el. p. ona.kebliene@vmvt.lt
Ilona Drulytė, tel. (8 5) 205 3160, el. p. ilona.drulyte@vmvt.lt

2023-09-15

Nr. 7-19

Nr.

LR Ekonomikos ir inovacijų ministerijai**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MAISTO ĮSTATYMO NR. VIII-1608 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2055(2)“ PROJEKTO PAKARTOTINIO DERINIMO**

Gerbiamieji,

1. Lietuvos prekybos įmonių asociacija („Asociacija“) susipažino su Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos maisto įstatymo Nr. VIII-1608 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2055(2)“ projektu („Nutarimo projektas“) ir teikia dėl jo pastabas ir pasiūlymus.
2. Asociacija visiškai pritaria Nutarimo projekte dėstomai pozicijai, kad įpareigojimas maistą, kuris neatitinka maisto srities ir kitų teisės aktų reikalavimų, tačiau yra saugus ir tinkamas vartoti, pasiūlyti neatlygintinai perduoti labdaros ir (ar) paramos gavėjams sukeltų ne tik neproporcingai didelę administracinę naštą maisto tvarkymo subjektams, tačiau sudarytų praktinių sunkumų ir už šio reikalavimo įgyvendinimą atsakingai kontrolės institucijai.
3. Asociacija iš esmės pritaria Nutarimo projektu siūlomoms teisinio reguliavimo alternatyvoms, tačiau atsižvelgiant į toliau nurodytas išlygas.
4. Dėl Nutarimo projekto 1 punkte dėstomo siūlymo Įstatymo projekte nustatyti įpareigojimą maisto tvarkymo subjektams sudaryti sutartis dėl neatlygintino tokio maisto perdavimo labdaros ir (ar) paramos gavėjams, suprantame, jog siūlomo teisinio reglamentavimo pagrindas yra LR CK 6.156 str. 2 d. nuostata, numatanti sutarties laisvės principo išimtį¹. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad sutarties laisvės principą įtvirtina Lietuvos Respublikos Konstitucijos 46 str.², valstybė neturi pernelyg kištis į sutarties turinį ir nustatyti pernelyg kazuistinį, nelankstų teisinį reglamentavimą. Kazuistinis sutartinių santykių reglamentavimas nebeatitinka šiuolaikiniame reglamentavimui keliamų reikalavimų, teisėkūros tikslingumo, proporcingumo, sistemiškumo principų, todėl nėra siektinas.
5. Mūsų vertinimu, Nutarimo projekto 2 punkte siūloma Įstatymo projekte įtvirtinti pernelyg kazuistinį, nelankstų sutartinių santykių teisinį reglamentavimą, o būtent: kriterijus dėl maisto rūšių, jo perdavimo laiko ir būdų, taip pat nustatyti, kada turėtų būti teikiamas pasiūlymas labdaros ir (ar) paramos gavėjams, apibrėžtos išimtys (situacijos), kada labdaros ir (ar) paramos gavėjai gali atsisakyti priimti siūlomą maistą, o maisto tvarkymo subjektai galėtų atsisakyti teikti pasiūlymą.
6. Pats įpareigojimas maisto tvarkymo subjektams sudaryti sutartis dėl neatlygintino tokio maisto perdavimo labdaros ir (ar) paramos gavėjams suponuoja, jog privalomai sudaromoje sutartyje

¹ LR CK 6.156 str. 2 d. numato draudimą versti kitą asmenį sudaryti sutartį, išskyrus atvejus, kai pareigą sudaryti sutartį nustato įstatymai ar savanoriškas įsipareigojimas sudaryti sutartį.

² Lietuvos Respublikos Konstitucijos 46 str. Numato, kad Lietuvos ūkis grindžiamas privačios nuosavybės teise, asmens ūkinės veiklos laisve ir iniciatyva. Konstitucinis Teismas savo nutarimuose ne kartą yra konstatavęs, kad Konstitucijos 46 str. 1 d. įtvirtinta asmens ūkinės veiklos laisvė ir iniciatyvos sąvoka yra plati: ji suponuoja inter alia asmens teisę laisvai pasirinkti darbą bei verslą (užsiėmimą), teisę pasirinkti gyvenamąją vietą, **sutarčių sudarymo laisvę** ir kt.

neišvengiamai bus numatytos visos esminės tokios sutarties sąlygos (LR CK 6.162 str. 2 d. numato pamatinį civilinės sutarties sudarymo principą, jog sutartis laikoma sudaryta, kai šalys susitaria dėl visų esminių sutarties sąlygų). Privalomų sutarties sąlygų vardinimas Įstatyme, tuo tarpu, gali sukelti Įstatymo taikymo problemą, aiškinant, jog sutartis, neturinti visų Įstatyme numatytų sąlygų, yra nesudaryta (su iš to išplaukiančia atsakomybe), nors ir būtų realiai vykdoma.

7. Akcentuotina, jog galiojančiame Maisto įstatyme jau yra numatyta, kad maistas, kuris neatitinka maisto srities ir kitų teisės aktų reikalavimų, tačiau yra saugus ir tinkamas vartoti, gali būti perduotas labdarai ir (ar) paramai *Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka*. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktorius 2016 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. B1-678 patvirtino Labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo aprašą ("Aprašas"), reglamentuojantį, inter alia, bendruosius reikalavimus labdarai ir paramai skirtam maistui, maistą atiduodantiems ir priimantiems maisto tvarkymo subjektams, atvejus, kai labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo subjektai gali nepriimti maisto produktų, pareiga sudaryti ir saugoti labdaros ir paramos teikimo sutartis, kuriomis įforminami maisto tiekėjų ir maisto gavėjų vaidmenys ir atsakomybė visais maisto perskirstymo etapais, pareiga saugoti labdarai ir paramai skirto maisto priėmimo ir perdavimo dokumentus ir t.t. Taigi, siūlymas Įstatymo projekte įtvirtinti kriterijus dėl maisto rūšių, jo perdavimo laiko ir būdų, taip pat nustatyti, kada turėtų būti teikiamas pasiūlymas labdaros ir (ar) paramos gavėjams, apibrėžtos išimtys (situacijos), kada labdaros ir (ar) paramos gavėjai gali atsakyti priimti siūlomą maistą, o maisto tvarkymo subjektai galėtų atsakyti teikti pasiūlymą yra perteklinis.
8. Be to, siekis Įstatymu detalai apibrėžti paprastai sutartimi apibrėžiamas sąlygas yra nesuderinamas su teisėkūros tikslingumo ir proporcingumo principais, ir iš viso sunkiai įmanomas. Nutarimo projekto 2 punktą iš viso nėra aiškus, nes abejotina, kad Įstatyme iš viso galima apibrėžti, pvz., kriterijus dėl maisto rūšių, jo perdavimo laiko ir būdų, nustatyti, kada turėtų būti teikiamas pasiūlymas labdaros ir (ar) paramos gavėjams ir pan., nes kiekvieno prekybos tinklo darbų organizavimo, logistikos procesai yra skirtingi, taigi visiems vienodų kriterijų nustatymas kai kurioms įmonėms sukeltų neproporcingas finansines ir laiko sąnaudas.
9. Aukščiau išdėstytų argumentų pagrindu **siūlome Nutarimo projekto 2 punktą panaikinti.**
10. Jeigu Nutarimo projekto rengėjai, visgi, nuspręš neatsisakyti privalomų sutarties sąlygų reglamentavimo Įstatyme, **siūlytina Nutarimo projekto 2 punktą papildyti paramos gavėjo prievole teikti maisto tvarkymo subjektui, su kuriuo paramos gavėjas yra sudaręs sutartį, reguliarias ataskaitas apie gauto maisto panaudojimą.** Toks įpareigojimas paramos gavėjams užtikrintų skaidrumo principo įgyvendinimą ir yra galimas vadovaujantis Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo 8 str. 1 d. 2 p.³
11. Siūlome **Nutarimo projekto 5 punkte**, analogiškai kaip 6 punkte, numatyti, kad, prekybos įmonėms nevykdant įpareigojimo sudaryti sutartis dėl neatlygintino tokio maisto perdavimo labdaros ir (ar) paramos gavėjams, prekybos įmonės būtų įspėjamos raštu ir joms nustatomas protingas terminas nustatytiems pažeidimams pašalinti, o pažeidimo nepašalinus, skiriamos ekonominės sankcijos. Įspėjimas ir protingo termino sutarčiai sudaryti nustatymas yra būtinas atsižvelgiant į galimas situacijas, kai dėl objektyvių aplinkybių užtrunka derybos dėl sutarties sąlygų.
12. **Nutarimo projekto 6 punkte** vardinant maisto atliekų susidarymo prevencijos plano nuostatas, siūlome numatyti, kad toks planas galėtų būti rengiamas pasirinktinai nuo vienerių iki trijų metų trukmės, taip pat, kad plano laikotarpio pradžia ir pabaiga gali būti nustatomos atsižvelgiant į prekybos įmonės finansinių metų pradžią ir pabaigą⁴.

³ Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo 8 str. 1 d. 2 p. leidžia paramos gavėjui prisiimti įsipareigojimą teikti ataskaitas paramos teikėjui apie gautos paramos panaudojimą, paramos gavėjo veiklą.

⁴ Atsižvelgiant į tai, kad ne visų didelę rinkos galią turinčių mažmeninės prekybos įmonių finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais

13. **Nutarimo projekto 9 punkte** siūlome numatyti, kad Atliekų tvarkymo įstatymo nuostatos dėl maisto atliekų susidarymo prevencijos plano rengimo ir šio plano įgyvendinimo ataskaitos rengimo įsigaliojusių 2025 m. sausio 1 d. Šis siūlymas grindžiamas tuo, kad iki 2024 m. liepos 6 d. į nacionalinę teisę turės būti perkelta 2022 m. gruodžio 14 d. Direktyva (ES) 2022/2464 kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 537/2014, Direktyva 2004/109/EB, Direktyva 2006/43/EB ir Direktyva 2013/34/ES dėl įmonių informacijos apie tvarumą teikimo. Vadovaujantis Direktyva, joje nustatyti reikalavimai dėl ataskaitų apie tvarumą rengimo taikomi rengiant 2024 metų ir vėlesnes finansines ataskaitas. Taigi, prekybos įmonės pirmąsias ataskaitas apie tvarumą turės teikti 2025 metais (už 2024 finansinius metus).

Pagarbiai

Direktorė

Rūta Vainienė

Lietuvos Respublikos Vyriausybei
LRVkanceliarija@lr.lt

2023 09 15 Nr. 26

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija
kanc@eimin.lt

Siunčiame elektroniniu paštu: LRVkanceliarija@lr.lt; kanc@eimin.lt
Originalas paštu siunčiamas nebus.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MAISTO ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos vaistinių asociacija (toliau – Asociacija) teikia pastabas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimui dėl Lietuvos Respublikos maisto įstatymo Nr. VIII-1608 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2055(2) (toliau – Projektas), kuriuo keičiama bei sudaroma pareiga maistą pasibaigus minimalaus tinkamumo vartoti terminui siūlyti labdaros ir (ar) paramos gavėjams.

Pagal LR Farmacijos įstatymą Nr. X-709, vaistinėse galima išduoti ne tik vaistinis preparatus, bet ir kitas vaistinių prekes gyventojų sveikatos stiprinimui ir išsaugojimui, ligų prevencijai ir pan. Todėl vaistinėse galima įsigyti maisto produktų, tokių kaip maisto papildai, vanduo, specialios paskirties maisto produktai, pradinio maitinimo ir tolimesnio maitinimo kūdikių mišiniai ir kt. Jei Projektas įsigalios tokia apimtimi kaip yra skelbiamas, jis bus taikomas ir vaistinėms, kaip maisto tvarkymo subjektams, t.y. bus taikoma numatyta pareiga aukščiau išvardintus produktus, pasibaigus minimalaus tinkamumo vartoti terminui siūlyti labdaros ar paramos gavėjams. Asociacijos nuomone, vaistinėse esančios maisto produktų grupės yra itin specifinės ir turi būti naudojamos tik nurodytu galiojimo laikotarpiu, o kai kurios tik pasitarus su gydytoju ar vaistininku, kad nebūtų pakenkta gyventojų sveikatai, nes tai produktai, kurie yra koncentruotas maistinių ar kitų medžiagų derinys, turintys mitybinį arba fiziologinį poveikį. Toks vaistinėse parduodamų maisto produktų siūlymas labdaros ir (ar) paramos gavėjams yra itin rizikingas.

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta aukščiau, siūlome numatyti išimti vaistinėms, jų parduodamoms vaistinių prekėms, kurios patenka į maisto produktų sąrašą, kad nebūtų numatyta pareiga, pasibaigus minimaliam tinkamumo vartoti terminui, siūlyti labdaros ir (ar) paramos gavėjams, nepriklausomai koks vaistinių prekybinis plotas.

Lietuvos vaistinių asociacijos
Pirmininkė

Kristina Nemaniūtė-Gagė